

Podsumowanie

Analiza regulacji stanowiących instrumenty realizacji idei sprawiedliwości dystrybtywnej prowadzi do wniosku, że sprawiedliwe rozłożenie ryzyka, polegające na zmniejszeniu kosztów wypadków drogowych przez odpowiednią repartycję ich ciężaru na poszczególne podmioty (grupy społeczne) jest zadaniem bardzo trudnym i uzależnionych od tak wielu czynników, że ich uwzględnienie na obecnym poziomie rozwoju i różnorodności pomiędzy systemami prawnymi wydaje się mało realne. Z pewnością ciężar ochrony ofiar wypadków drogowych spoczywać powinien zarówno na publicznych, jak i prywatnych podmiotach.

Z uwagi na powszechny charakter ochrony ubezpieczeniowej odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych główny ciężar finansowy rekompensaty szkód spoczywa na ubezpieczycielach. Ciężar ów jest przrzucany na uczestników ruchu drogowego w postaci składki ubezpieczeniowej. W szerszej perspektywie w każdym ubezpieczającym posiadaczu pojazdu mechanicznego dostrzec możemy zarówno potencjalnego sprawcę jak i potencjalnego poszkodowanego. Obowiązujący w danym państwie system kompensacji szkód – w mniejszym lub większym stopniu związany z odpowiedzialnością sprawcy – determinował będzie rozkład kosztów wypadku drogowego oraz sposób i zakres zaangażowania innych podmiotów.

Pamiętając, że mamy do czynienia z „naczyniami” powiązаныmi ze sobą finansowo, łatwiej będzie nam zrozumieć wagę dylematu dotyczącego zakresu swobody orzeczniczej sądów ustalających wysokość świadczeń z tytułu wypadków drogowych. Rozumiejąc sprawiedliwość jako wzajemną korzyść, której wyrazem winien być zbiór reguł nakładających takie obowiązki, których wykonanie leży w interesie wszystkich zaangażowanych podmiotów (sprawcy szkody, ubezpieczycieli, poszkodowanych, państwa), poszukiwać należy kompromisu. Pomimo niesprawiedliwości związanej z generalizacją ryzyka dążyć należy do większej transparentności i przejrzystości zasad ustalania świadczeń odszkodowawczych, którym sprzyja standaryzacja.

Dorota Maśniak

SOME REFLECTIONS ON THE FAIR COMPENSATION FOR DAMAGES RESULTING FROM TRAFFIC ACCIDENTS OR COLLISIONS

The aim of the article is to identify the determinants of the implementation of the idea of justice in the process of compensation for damages resulting from traffic accidents and collisions. Due to the limited length of the article, the Author has merely indicated several

aspects of the issue. Assuming a close relationship between equity and efficiency the attention was particularly focused on the diversity of the compensation systems adopted in different countries as well as on the scope of freedom of courts in cases related to the compensations for damages resulting from traffic accidents or collisions.